

# HOL FJELLOPPSYN



ÅRSRAPPORT FOR 2010

# HOL FJELLOPPSYN - ÅRSRAPPORT FOR 2010

Hol formannskap nedsatte våren -92 en nemnd som skulle se på organisering av oppsynsarbeidet i kommunen. Dette arbeidet resulterte i at alle lag, organisasjoner og foreninger med utmarksinteresser, ble innbudt til å delta i et økonomisk samarbeide innen utmarksoppsyn. Dette resulterte i oppstart av Hol fjelloppsyn som nå dermed er ferdig med sitt 16. oppsynsår.

I hht tidligere vedtak er det valgt et styre for oppsynet.

## Styresammensetning 2010:

Stein Verpe, leder  
Stein Kåre Lerberg  
Rolf Mykkeltvedt  
Stig Sundfjord

repr. for grunneierne  
" " "  
" jeger-/fiskerforeningene  
" lensmannskontoret

Bidragstypere	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hol kommune	x	x	x		x	x	x		x	x	x
Hol fjellstyre	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tuva sameige	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dagali grunneierlag	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Dagali fiskeforening	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sør-Skurdalen gr.ei.lag	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gr.ei.lag villreinvald nf	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hol Vestre gr.ei.lag	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Urevassbotn D/L	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Hovet/Sudnd. gr.ei.lag	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Holet /Moen gr.ei.lag	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Østre Hol JFF	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Geilo JFF	opsy	opsy	opsy	opsy	opsy	opsy	opsv	opsy	opsy	opps	x
Haugastøl JFF	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	utgår
NordSkurdalen beitelag	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Helga/Knut Sveinunggard	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tore Gard	x	x	x	x	x	x	x	(x)	x	x	x
Thor Furuholmen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Oslo Energi/E-co vannkr.			x	x	x	x	x	x	x	x	x
fjellveien Nedrestøl-Tuva	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kåre Lieng	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ivar G. Slettemoen		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vesle-Budalen sameie		x	x	x	x		x	x	x	x	x
Geilo småfelag sankelag			x	x	x	x	x	x	x	*)	
Hol østre sankelag			x	x	x	x	x	x	x	*)	x
Ossjøveien (indre del)			x	x	x	x	x	x	x	x	x
Øvre Havsdalen sameie				x	x	x	x	x	x	x	x
Morten Werring							x	x	x	x	x
Jonas Ramm							x	x		x	x
Anders Heyerdahl									x	x	x
Samlet tilskudd, fom 2005 innkl. kr. 40.000 fra Hol k.	89.5	92.4	105.9	104.4	110.4	153.4	166.9	114.6	154.050	169.600	173.358

\*) Disse sankelaga er fom 2009 organisert under Hol Sankelag BA. Tilskudd for 2009/2010 blir utbetalt i mars 2010.

**Oppsynsaktiviteten på barmark** har siden 1994 vært som følger:

1994	4 engasjerte	496 t / 13,2 ukesverk
1995	5	774 t / 20,6
1996	5	946 t / 25,2
1997	5	874 t / 23,3
1998	5	767 t / 20,4
1999	6	994 t / 26,5
2000	6	998 t / 26,6
2001	5	802 t / 21,3
2002	4	641 t / 17
2003	5	791 t / 21
2004	6	923 t / 24,6
2005	5	779 t / 20,7
2006	4	792 t / 21,1
2007	4	637 t / 17
2008	4	674 t / 18
2009	4	684 t / 18,2
2010	4	881 t / 23,5

### **Motorferdselopsyn vinter:**

Problemet med ulovlig kjøring med snøscooter synes å være beskjedent, og samtidig forholdsvis stabilt fra år til år. Ut fra de økonomiske forhold blir det utført noe oppsyn med hovedvekt på motorferdsel i utmark. Dette skjer i hovedsak gjennom felles aksjoner med politiet i Hallingdal.

Med bakgrunn i dette er det styrets ønske at det fortsatt skal brukes noen midler til motorferdselopsyn gjennom vintersesongen. Dette gjelder primært av hensyn til villrein. Oppsynet er utført av en person. De fleste timer er kjørt i nært samarbeide med politiet.

<b>motorferdsel vinter</b>	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
ant. timer	126	130	133	83	74	112	100	66	62	80	44	51	78	114	112	78	34		
ant. kontrollerte	9	93	95	54	62	83	49	35	25	25	20	23	37	55	45	10*	2		
ant. anmeldte	3	11	-	2	1	2	6	3	4	2	-	2	4	4	3	-	-		

\*) færre antall rapporterte kan ha sammenheng med at mange førere etter hvert er kjent av oppsynet og derfor ikke kontrolleres.

### **Administrasjon/oppsynsmannskap:**

Det har vært behov for 1 styremøte i året som har gått. I tillegg har det vært ett koordineringsmøte med lensmannskontoret før sesongstart.

Kommunens utmarkstekniker har arbeidet med administrasjon og tilrettelegging. Det er kontakt med styreleder etter behov.

Kommunen har ansvar for avlønning og arbeidsgiveransvar.

Oppsynspersonellet har i år bestått av 4 mann som var engasjert i fra 4 til 10 ukesverk:  
*Rolf Mykkeltvedt, Per Aksel Knudsen, Kjell Åge Norum og Runar Tufto.*

Oppsynet på barmark startet i juni, og pågikk ut september/oktober. Det ble i 2010 gått 5 ukesverk mere enn forgående år.

I tillegg har medlemmer i Geilo JFF som foreningens bidrag gått oppsyn 17 t i Geilos nærområde. Sportsfiskere, småviltjegere og hundeeiere er kontrollert. Foreningen har forøvrig hatt 9 uker kontinuerlig vakt i Skjerja.

Oppsynstjenesten har vært tilfeldig fordelt på hverdager/helger. Det er ikke satt opp oversikt over antall timer brukt i den enkelte bidrageters område. Fordeling på hovedarbeidsområder var som følger (ved noen anledninger har personellet byttet område):

<i>R. Mykkeltvedt: Odnakk-Budalen-Bukkehallin. Havsdalen-Prestholt-Ustaoset-Haugastøleiidommen. Rallarveien. Geilo-Kikut-Verpestølen, nord for Tuvaveien.</i>	175 t
<i>P. A. Knudsen: Høgåsen-Tuva sør for Tuvavei vest til Halne sameie (Halne/Lysthus sameier er ikke med. H.vidda nasj.park, dekkes av SNO) Skjertjern-Skurdalsåsen øst for Kikut. Skurdalsvassdraget.</i>	188 t
<i>Runar Tufto: Lågenvassdraget (Pålsbuff.-Seterdalen-Ossjøen) Holsåsen, Holsfjorden, Holselva</i>	156 t
<i>K. Å. Norum: Hovsfjorden-Storåne-Sudndalsfjorden-Strandavatn-Urevasselva. Hovsåsen-Stolsvatn-Flyane-Skorpa m/Skorpebu. Hivjuåne-Byrkjedalen- Folarskardet m/Lordehytta-Raggst.dalen- Ynglesdalen-Urevassbotten.</i>	<u>362 t</u> 881 timer

Dersom det er behov for nærmere opplysninger vedr. timer/ruter/merknader innen det enkelte arbeidsområde, kan dette fås v/ henvendelse til utmarkstekniker.

antall kontrollerte:	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
fiske	264	192	323	447	378	500	480	354	348	322	465	400	403	402	274	341	336
småviltjakt	59	100	70	40	80	84	68	45	28	64	59	74	56	59	42	31	56
sturviltjakt													14		11	9	-
båndtvang	22	99	93	37	79	115	141	71	81	91	106	75	77	113	140	67	109
motorferdsel barmark				3		2	3	1	5	-	3	2			1	1	4
generell informasjon							257	330	294	346	385	484	316	372	322	256	218

anmeldte:	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			
garnfiske	4								1		1		1							
oterfiske	1			1		1		1												
småviltjakt	3		1		4					3				5		2				
båndtvang	2		2		2	3	5	2	1	1	8 *	10*	8	22	30	27	11			
fiskeravgift	4	3	9	14	11	15	4	3												
sportsfiske											8	11	10	4	3	2	1			
fiskekort	9	9	9	13	5	4	6	9	6		3									
motorferdsel barmark				2								2**			1	1				
forsøpling						1	1													
sum	23	12	21	30	22	24	16	15	8	4	20	23	19	23	34	32	12			

\*) + 16 skriftlige advarsler for løs hund

\*\*\*) hvorav en er ATV og en er påhengsmotor

Hol fjelloppsyn har et godt samarbeide med Hol lensmannskontor. Generelt nivå for straffereaksjoner er: brudd på båndtvangsbestemmelser: kr. 4.000, ulovlig motorferdsel: kr.12.000 -15.000.

- # Forholdet med at antall rapporter/anmeldelser varierer fra år til år, beror mye på tilfeldigheter, og spørsmålet om å være på rett plass til rett tid.
  - # De forhold som oppdages utgjør nødvendigvis bare en del av de faktiske forhold.
  - # Mange forhold av privatrettslig art ordnes på stedet uten videre rapport/anmeldelse.
- Ved noen anledninger der det oppdages brudd på privatrettslige forhold, f.eks. fiske uten

tillatelse, ønsker ikke grunneier å forfølge saken, og denne kommer da ikke inn i statistikken. Selv om saker ikke fører til anmeldelse, vil de være med på å rydde opp i uønskede forhold, og forhåpentligvis medføre at folk endrer adferd.

Oppsynet er i tjeneste "uniformert" med egne klær med tøymerke Hol Fjellopsyns logo samt egen T-shirt. Dette medfører at mange brukere av fjellet har henvender seg vedr. informasjon om regelverk, jakt- og fiskemuligheter m.m. Til sammen 218 personer fikk slik informasjon! Oppsynspersonellet erfarer at publikum opplyser at de vet at oppsyn kan påtreffes. I mange områder er oppsynet faktisk både forventet og ønsket. Mange gir uttrykk for at de synes det er positivt med oppsynets arbeide og tilstedeværelse. Det samme gjelder de fleste grunneiere.

#### Forhold vedr. tilsyn med sau:

	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
funnet død	2	1		3	2	2	5	5	1	3	2	3	1	2	1	3	5	
reddet skårfeste	1	1	1	1			1										2	
løsnet gjerde			3							1	1						1	
reddet drukning					2													
meldt skada/syk				1	1	4	2	1	3	4	3		4	2			3	

Det er meldt fra om påtruffet sau etter sanken. I alle forhold vedr. sau er eier varslet så raskt som mulig.

Mange hundeeiere er tilsnakket med bakgrunn i at hunden løper løs og ikke er under kontroll. De færreste av slike forhold resulterer i rapport/anmeldelse fordi det er vanskelig å bevise overtredelsen. Problemet med ulovlig trening av fuglehund gjelder etter hvert hele året, og dette sammen med løs hund uten kontroll synes å tilta for hvert år. Dette er problemer som det må brukes større ressurser på.

Den viktigste delen av oppsynstjenesten består av tilsyn, kontroll og veiledning.

#### Av oppgaver i 2010 kan nevnes:

- fjerning av søppel etter sportsfiskere og turgåere langs stier, raste- og fiskeplasser
- fjerning av gamle søppelsamlinger, meldt fra om gjerderester
- generelt tilsyn på Lordehytta i Folarskardet og Skorpebu på Skorpa
- tømning av ørekyteruser for grunneier
- satt opp båndtvangsplakater
- sjekket/repairert skilt ved turveier
- egen avtale om oppsyn for E-co vannkraft
- kontroll av garnfiske i Ossjøen samt bruk av påhengsmotor
- kontroll av bomavgift på private fjellveier

Etter avtale med fjellveiene Nedrestøl-Tuva og indre del av Seterdalsveien er kjøretøy kontrollert for betalt bomavgift. Totalt 636 biler er kontrollert. Det er sendt rapport for 30 biler uten betalt avgift.

Det er nå gått organisert oppsyn siden 1994. Antall oppsynstimer i de forskjellige terreng varierer etter en vurdering av behov for oppsyn med grunnlag i mange års erfaring.

#### Av erfaringer gjennom sesongen kan nevnes:

# I tillegg til de som er kontrollert, kommer flere tilfeller der utøver av ulovlig jakt/fiske/hundetrening er forsvunnet når oppsynet kommer frem, enten etter melding fra grunneier evt. etter egen observasjon. Noen ganger er det dessverre ikke anledning til å

rykke ut ved henvendelse om ulovligheter.

- # Ved kontroll av småviltjakt/fiske på privat grunn, hevder ofte jeger/fisker at han leier/har tillatelse fra grunneier uten å ha bevis for dette. En ville spart tid og unødig arbeide ved slik kontroll dersom grunneier hadde utstedt et "bevis" som bekreftelse på leieforholdet til sin jeger/fisker. Det er ønskelig at alle grunneierlag/sameier videreformidler dette.
- # mange sportsfiskeområder har for dårlig informasjon ute i terrenget. Dette medfører at fiskerne ikke vet hvor de får tak i fiskekort, og dermed for lettvinthets skyld fisker uten.
- # Jf kommunal fiskeforskrift skal fiskegarn i alle vann med flere fiskerettshavere være merket med eiers navn. Dette følges ikke opp av rettighetshavere, og det blir dermed vanskelig å påvise ulovlig fiske.
- # Det er stedvis forsøpling langs stier og på rasteplasser. Noen steder oppdages gamle søppeldynger og nedfalne gjerderester. Disse blir rapportert, og etter hvert fjernet.
- # De fleste oppsynet kommer i kontakt med gir uttrykk for at de ser ordningen som positiv.
- # Det virker uheldig når oppsynet skriver rapport/anmeldelse for et privatrettslig forhold og grunneier deretter ikke ønsker å følge opp saken. Grunneiere som ikke ønsker oppsyn oppfordres derfor til å melde ifra om dette. Ingen slike henvendelser er til nå mottatt.
- # Dersom grunneier ønsker å slippe å vurdere om en bekjent skal anmeldes eller ikke, kan det være en løsning å signere en generell "påtalesfullmakt". Anmeldelse vil da skje uten innblanding av grunneier. Alle grunneierlag/sameier har fått særskilt skjema for dette, som de er bedt om å videreformidle. 4 grunneiere og 2 sameier har signert slik fullmakt.

*Det er styrets mening at mange år med utmarksoppsyn har vist at behovet for dette er til stede, og at den preventive effekt ved at oppsynsordningen er innarbeidet i folks bevissthet i stadig sterkere grad synes å virke inn. Mange er etter hvert klar over muligheten for kontroll, og avholder seg fra ulovligheter. Det må også tas med verdien av all generell informasjon som skjer i felten.*

### **Oversikt over den økonomiske situasjon:**

<i>innestående konto pr. 01.01.10</i>	<i>kr. 221.332</i>
<i>- refusjon Hol kommune for 2009</i>	<i>kr. 141.169</i>
<i>- gebyr</i>	<i>kr. 40</i>
<i>beholdning før tilskudd 2010</i>	<i>kr. 80.123</i>
<i>tilskudd 2010</i>	<i>kr. 179.358</i>
	<i>kr. 259.481</i>
<i>renter bank 2010</i>	<i>kr. 179</i>
<i>beholdning pr. 01.01.11</i>	<i>kr. 259.660</i>
<i>- refusjon Hol kommune for 2010</i>	<i>kr. 171.113</i>
<i>- gebyr</i>	<i>kr. 40</i>
<i>beholdning pr.11.02.11 før tilskudd 2011</i>	<i>kr. 88.507</i>

*\*) Total oppsynskostnad pr. time (lønn/kjøregodtgi.)/sommer: kr. 194*

Oppsynsordningen er avhengig av at interessentene gir sine bidrag. Alle interessenter har gitt bidrag, noen etter påminnelse.

Den totale oversikt over bidragsytere fremgår av tabell side 1. Inntektsgrunnlaget økte fra forgående år, og var i 2010 på ca. kr.173.000, det høyeste noen gang.

I fht tidligere år vil det bli brukt mer tid på forhold vedr. båndtvang og ulovlig trening av hund i månedene april - mai, samt økt aktivitet i september - oktober.

Statens Naturoppsyn (SNO) opprettet høsten 2009 en permanent stilling med kontorplassering på Geilo. Denne stillingen skal primært ha fokus på verna områder i nordre del av Buskerud, men vil også bli et tillegg til noe av det oppsynsarbeidet som utøves av Hol fjelloppsyn.

Omfanget av samarbeide mellom disse to oppsynsaktørene har til nå vært beskjedent og bør derfor kunne utvikles videre.

Styret mener at dagens oppsynsordning fungerer bra. Dersom en skal vurdere å endre dagens opplegg, må det være en forutsetning at styret får beskjed.

Styret ønsker derfor kontinuerlig synspunkt på arbeidsoppgaver og evt. andre forhold som berører fjelloppsynet.

Svært få interessenter kommer med dette, og styret må tolke dette som at de fleste er fornøyd med opplegget!

**Årsmeldingen sendes bl.a. ut til alle interessenter. Brev med henstilling om tilskudd for 2011, til bankkonto 2333.32.23201, vedlegges til alle bidragsyttere.**

Hol, 10.03.2011

Stein Verpe (sign)  
leder

Stein Kåre Lerberg (sign)

Rolf Mykkeltvedt (sign)

Stig Sundfjord (sign)

Svein D. Eriksen  
sekr./utm.tekn.

